

## राष्ट्रीय बाणिज्य बैंक लिमिटेड

तह ७, उप-प्रबन्धक (लेखा) (प्रशासन सेवा र लेखा समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	समय	परीक्षाको किसिम	उत्तर दिनु पर्ने प्रश्न संख्या
प्रथम	व्यवस्थापन, ऐन, कानून, अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संगठन र वित्त व्यवस्थापन	१००	३ घण्टा	विषयगत	६ मध्ये ५ गर्नु पर्ने
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी (आर्थिक नीति, लेखा तथा लेखापरीक्षण, बैकिङ्ग रणनीतिक योजना र समस्या समाधान)	१००	२ घण्टा ३० मिनेट	विषयगत	६ मध्ये ५ गर्नु पर्ने

### प्रथम पत्र

व्यवस्थापन, ऐन कानून, अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संगठन र वित्त व्यवस्थापन

### समूह -क

#### १) व्यवस्थापन

- व्यवस्थापन अवधारणा र सिद्धान्त (Concepts and Principles of Management)
- व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरु : नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रक्रिया, सहभागितामूलक व्यवस्थापन र नियन्त्रण (Leadership, Motivation, Decision Making, Participative Management and Control)
- परिवर्तन व्यवस्थापन (Change Management)
- व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System) र सूचना प्रविधिको प्रयोग (Use of Information Technology)
- द्वन्द्व व्यवस्थापन (Conflict Management)
- तनाव व्यवस्थापन (Stress Management)
- व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit)
- ज्ञान व्यवस्थापन (Knowledge Management)
- औद्योगिक सम्बन्ध (Industrial Relations)

#### २) मानव संसाधन व्यवस्थापन

- जनशक्ति योजना (Manpower Planning)
- कार्य विश्लेषण (Job Analysis)
- कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन (Performance Appraisal)
- सार्वजनिक प्रशासन र सार्वजनिक व्यवस्थापनका अवधारणा
- कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरु सम्बन्धी सैद्धान्तिक अवधारणा (Various Aspects of Personnel Administration)
  - नियुक्ति (Recruitment)
  - बढुवा (Promotion)
  - तलब सुविधा (Remuneration)
  - सुपरिवेक्षण (Supervision)
  - वृत्ति विकास (Career Development)
  - अवकाश (Retirement)

## समूह -ख

### १) संविधान र कानून

- नेपालको आन्तरिम संविधान, २०६३ को भाग ९ (आर्थिक कार्य प्रणाली)
- लेखापरीक्षण ऐन, २०४८
- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा नियमावली, २०५३
- आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- कम्पनी ऐन, २०६३
- नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स ऐन, २०५३
- धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३
- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४
- सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३
- विनिमेय अधिकारपत्र ऐन, २०३४
- सुरक्षित कारोवार ऐन, २०६३

### २) अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरु सम्बन्धी सामान्य जानकारी

- अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्थाहरु : विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय वित्त निगम (IFC) र अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF)
- अन्तर्राष्ट्रिय बैकिङ्ग संस्था : BASAL, युरोपियन केन्द्रीय बैंक
- सर्वोच्च लेखा परीक्षण संस्थाहरुको संगठन (International Organization of Superme Auditing Institutions)

## समूह -ग

### १) वित्त व्यवस्थापन

- वित्त व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरु
- वित्तीय विवरण विश्लेषण (Financial Statement Analysis)
- लाभ हानी पारविन्दु विश्लेषण (Breakevem Point Anaysis)
- जोखिम विश्लेषण (Risk Anaysis)
- पूँजीको श्रोत र यसको उपयोगको विश्लेषण
- कार्यक्रममूलक बजेटको सिद्धान्त र उपदेयता
- विश्वको बदलिदो आर्थिक अवस्था
- नेपालको वर्तमान आर्थिक अवस्था र आर्थिक परिसूचकहरुको विश्लेषण

### २) परियोजना व्यवस्थापन

- परियोजना व्यवस्थापनका सिद्धान्त एवं चुनौतीहरु (Principal and Challenges)
- परियोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रकृया
- परियोजना चक्र (Project Cycle)
- परियोजना विश्लेषण (Project Analysis)

नोट : (१) पाँच प्रश्नको उत्तर दिनु पर्नेछ ।

(२) प्रत्येक समूहबाट २/२ वटा प्रश्न सोधिने छ । प्रत्येक समूहबाट एउटा प्रश्न अनिवार्य गर्नु पर्नेछ ।

(३) प्रत्येक प्रश्नको अंकभार समान हुनेछ ।

तह ७, उप-प्रबन्धक (लेखा) (प्रशासन सेवा र लेखा समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

**द्वितीय पत्र: सेवा सम्बन्धी**

(आर्थिक नीति, लेखा तथा लेखापरीक्षण, बैकिङ्ग, रणनीतिक योजना र समस्या समाधान)

**समूह -क**

**१) नेपाल सरकारका नीतिहरू र यसको कार्यान्वयन**

- वित्तीय तथा मौद्रिक नीतिहरू
- उदार तथा खुला वजारमुखी आर्थिक नीति
- स्वतन्त्र विनियम नीति
- निजीकरण नीति
- आर्थिक सुधारमा भएका नीतिगत प्रयासहरू
- वाणिज्य तथा वैदेशिक व्यापार नीति र निर्देशिका

**२) लेखा प्रणालीको सिद्धान्त र नेपालमा यसको प्रयोग**

- लेखा प्रणालीको सर्वमान्य सिद्धान्त, अन्तर्राष्ट्रिय तथा नेपाल लेखामानहरू
- व्यवस्थापकीय लेखा प्रणाली र यसको महत्व र उपदेयता
- नेपालको लेखापरीक्षण व्यवस्था, वित्तीय जवाफदेहिता र नेपाल लेखापरीक्षणमान
- नेपाल चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स संस्थाका सदस्यहरूको आचार संहिता

**३) बैंक तथा वित्तीय संस्था**

- निक्षेप परिचालन, लगानी जोखिम विश्लेषण र परियोजना मूल्याङ्कन
- मर्चेण्ट बैकिङ्ग
- तरलता व्यवस्थापन
- मुद्रा तथा पूँजी बजारको भूमिका र सुधारात्मक प्रयासहरू
- बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३
- नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थानहरूलाई जारी गरिएका निर्देशनहरू
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८ तथा नियमावली, २०५९
- राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको भूमिका
- बैकिङ्ग कसूर तथा सजाय ऐन, २०६४

**समूह -ख**

**रणनीतिक योजना (Strategic Planning)**

निम्न व्यवस्थापकीय कार्यहरूको विषयमा रणनीति योजना बनाउन पर्नेछ ।

- बजेट तर्जुमा
- सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन
- मानव संशाधन विकास
- वजार व्यवस्थापन/ उपभोक्ता सर्वेक्षण
- बेरुजु फछ्यौट
- कर्जा तथा लगानी

## समूह -ग

### समस्या समाधान

यस खण्डमा बैंक व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित समस्याहरु दिईनेछ। परीक्षार्थीले समस्या पहिचान गरी उपयुक्त समाधानका उपायहरु निम्न ढाँचामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ।

- पहिलो भागमा समस्याको पहिचान।
- दोश्रो भागमा समस्या समाधानका लागि मौजुदा सरकारी तथा बैंक सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम।
- तेश्रो भागमा समस्या समाधानका लागि सुझाव।
- चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरीका।

- नोट : (१) समूह (क) बाट ४ वटा प्रश्न सोधिने छ। ती मध्ये ३ प्रश्नको उत्तर दिनु पर्नेछ।
- (२) समूह (ख) र (ग) बाट एक/एक प्रश्न सोधिने छ। ती प्रश्नहरुको अनिवार्य रूपमा उत्तर दिनु पर्नेछ।
- (३) समूह (क) बाट सोधिने प्रश्नको अङ्कभार प्रत्येक प्रश्नको १५, समूह (ख) बाट सोधिने प्रश्नको अङ्कभार २५ र समूह (ग) बाट सोधिने प्रश्नको अङ्कभार ३० हुनेछ।

### द्रष्टव्य :-

- (१) परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी भाषा हुनेछ।
- (२) यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि प्रत्येक विषयमा परेका ऐन नियमहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ (तिन) महिना अगाडी संशोधन भएको र खारेज भएको जतिको हकमा संशोधन वा खारेज भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्नेछ।
- (३) लिखित परीक्षाको प्रत्येक पत्रमा न्यूनतम ४०% (चालिस प्रतिशत) अङ्क प्राप्त गर्नु पर्नेछ।